

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ze života JČSMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 28 (1983), No. 6, 354--355

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/137951>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1983

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

ČINNOST OLOMOUCKÉ POBOČKY JČSMF V ROCE 1982

V tomto roce se konaly dvě členské schůze. První část slavnostní členské schůze konané dne 9. února byla věnována 60. narozeninám M. LAITOCHA. V druhé části byla podána zpráva o sjezdu JČSMF v roce 1981 v Karlových Varech a byla předána sjezdová vyznamenání. 25. října se konala členská schůze, na které byli zvoleni delegáti na mimořádný sjezd JČSMF. Bylo vzpomenuáno životních jubileí B. HAVELKY, Z. KNITTLA a B. VĚCHTOVÉ. V. MALÍŠEK přednesl zajímavou přednášku *Architektura fyziky a fyzikální zákony*. 9. února se rovněž konala porada důvěrníků JČSMF na středních školách za účasti 9 důvěrníků.

Vlastní činnost pobočky byla tradičně soustředěna v jednotlivých odborných skupinách.

MVSK ve spolupráci s katedrou matematické analýzy a numerické matematiky na přírodovědecké fakultě UP organizovala seminář z diferenciálních rovnic, kde přednášeli M. LAITOCH a I. RACHŮNKOVÁ. V rámci semináře z aplikované matematiky, který je pořádán ve spolupráci s katedrou matematické analýzy a numerické matematiky a VÚ Sigma v Olomouci, přednášeli T. KOJECKÝ (*Rovnice matematické fyziky a metody jejich řešení*), Z. POSPÍŠIL (*Užití metody charakteristik k řešení parciálních diferenciálních rovnic hyperbolického typu*), J. BRICHTA (*Numerická řešení transportních procesů*) a H. NETUKA (*Odhady vlastních čísel obecných matic*). Ve

dnech 23.—25. 6. se konala letní škola z teorie incidenčních struktur v Súlově. Účastníci vyslechli přednášky V. HAVLA (*Spernerovy prostory, Afinní L-struktury, Afinní paralelní struktury*), J. KLOUDY (*Prostorové ikáně*), J. BAŠTINCE (*O jedné interpretaci grup s tělesem endomorfismů*), F. KNOFLÍČKA (*Ortogonální latinské čtverce*) a J. LIBICHERA (*Steinovy algebry*). Samostatné přednášky přednesli P. NĚMEC (*Některé otázky teorie grupoidů*) a L. BICAN (*Hypernerozložitelné Abelovy grupy*). Členové skupiny se spolupodíleli na organizaci II. semináře o filozofických otázkách matematiky a fyziky, který se konal 23.—26. 8. v Olomouci.

MPSK realizovala akce v úzké spolupráci s kabinetem matematiky KPÚ v Olomouci a s pracovníky matematických kateder na přírodovědecké a pedagogické fakultě UP. Bylo uspořádáno 5 sobotních besed pro řešitele MO. Náplň besed odpovědně zajišťoval V. VLČEK společně s J. ŠVRČEKEM, S. TRÁVNÍČEKEM a J. VANŽUROU. O besedy je velký zájem a zúčastnilo se jich asi 80 žáků v kategorii C, 70 žáků v kategorii B a 40 žáků v kategorii A. Dne 24. 4. se konal „Den otevřených dveří“ na gymnáziu M. Koperníka v Bílovci pro vybrané žáky a učitele základních škol. Při této příležitosti se konalo krajské kolo MO kategorie Z za účasti 80 žáků základních škol Sm kraje. Na přípravě učitelů matematiky 7. a 8. ročníků základních škol na nové pojetí vyučování matematice se podílelo 11 ústředních a krajských lektorů, kteří jsou členy pobočky. Odpřednášeli celkem 64 hodin na téma *Vektory a Rovnice a nerovnice*. V červenci bylo ve Frýdku-Místku a v Bruntále uspořádáno 10denní soustředění úspěšných řešitelů MO kategorie B a C a kategorie Z. Tohoto soustředění se zúčastnilo 100 žáků. V červenci bylo J. SLOUKOU zorganizováno soustředění žáků matematických tříd okresu Olomouc na ZDŠ Fr. Stupky v Olomouci. Členové skupiny se podíleli na programu a organizaci celostátního soustředění žáků tříd zaměřených na matematiku z gymnázií v Bilovci, Praze, Bratislavě a Košicích, které se konalo v dubnu za účasti 50 žáků v Morávce. Pro vybrané žáky základních škol okresu Šumperk organizovala odborná skupina didaktiků pro 5.—8. ročník ve spolupráci s družebním okresem Prievidza prázdninové soustředění. Soustředění se za účasti 45 žáků konalo v Prievidzi a jeho vedoucím byla Z. BACHELOVÁ. V matematických třídách gym-

názia M. Kopernika v Bilovci pravidelně přednášeli a vedli semináře J. KOBZA, K. DOČEKAL, F. KOLIBA, J. MOLNÁR a J. ŠVRČEK.

Pobočka ve spolupráci s FVSk byla spolupředatelem 4. celostátní konference *Lasery ve výzkumu a průmyslu*. Konference se konala 27. 9.—1. 10. ve Velkých Karlovicích. Měla vysokou vědeckou úroveň a zúčastnilo se jí 120 odborníků z celé republiky a několik zahraničních návštěvníků. FVSk pořádala pravidelné semináře z optiky. V rámci semináře přednášeli M. KOPŘIVA (*Význam studia mikrostruktur pro kvalitu výroby*), M. MOLČÍK (*Preparační techniky v elektronové transmisní mikroskopii*), J. KREJČÍ (*Fázová analýza v transmisní elektronové mikroskopii*), V. JANKŮ (*Možnosti využití laserů při svařování*), J. KVAPIL (*Syntéza hologramů z fotografických snímků*), P. VEJBOR a H. PROKEŠOVÁ (*Použití holografické interferometrie ve stomatologii*), D. SENDERÁKOVÁ (*Fázová modulácia svetelnej vlny v absorbujúcim prostredí*), K. TOMANČÁK (*Vyšetřování pole přemístění v okolí trhliny pomocí spekové metody umožňující kompenzaci přemístěním tělesa jako celku*), V. DITTRICH (*Lasery v dermatologii*), P. CHMELA (*Možnosti měření antishlukování v nelineárních optických procesech*), V. PEŘINOVÁ (*Nové metody určování kvantové statistiky nelineárních optických procesů*), V. MESÁROŠ (*Lasery na organických farbivách s rozdělenou spätnou väzbou*), R. HORÁK (*Lasery na volných elektronech*), J. KŘEPELKA (*Rekonstrukce fotonových rozdělení*), A. NOVÁK (*Aplikace optoelektronických prvků*), Z. CHORVÁTOVÁ (*Tepelná závislost dvojlohu kapalných krystalů*), J. PAPÁNEK (*Optické metody určování stupně uspořádání v kapalných krystalech*), P. VOJTEK (*Nelineárna absorpcia svetla*), Z. KUPKA a L. DVOŘÁK (*Optická aktivita cholesterických kapalných krystalů v lékařské tomografii*). Dále byl ve spolupráci s katedrou fyziky a didaktiky fyziky na přírodovědecké fakultě UP organizován seminář z biofyziky. Na semináři přednášeli Z. KUPKA (*Možnosti využití spektrometru NMR Tesla 467 A pro biofyzikální výzkum*), L. DVOŘÁK (*NMR volné a vázané vody v biologických materiálech*), S. ORDELT (*Využití EPR sond ke studiu chlorofylu*), J. NAUŠ (*Fotoakustická spektroskopie*), J. ZÁHEJSKÝ (*Superslabé svícení vzorků odebraných z ORL oblastí*) a V. KOLESNIKOV (*K detekci superslabého záření biologických materiálů*).

FPSk rozvíjela svoji činnost ve spolupráci

s katedrou fyziky a didaktiky fyziky na přírodovědecké fakultě UP a s kabinetem fyziky KPÚ v Olomouci. V březnu se konalo soustředění začínajících učitelů fyziky zaměřené na přípravu učitelů na nové pojetí vyučování fyziky na středních školách a problematiku demonstračních pokusů ve výuce fyziky. V červenci se konalo soustředění mladých astronomů na hvězdárně ve Valašském Meziříčí. V prosinci se uskutečnila 4denní zimní škola fyziků na středních školách, která se zabývala otázkami modernizace vyučovacích metod a organizačních forem ve fyzice. V dubnu se konala přednáška D. NACHTIGALLA z univerzity v Dortmundu o průzkumu fyzikálních vědomostí u vysokoškolských studentů v NSR. V listopadu proběhla beseda k 25. výročí uskutečnění letu první umělé družice Země. Dále jsou v pobočce organizovány sobotní besedy pro řešitele FO ve všech kategoriích, které organizačně zajišťuje L. DVOŘÁK. Závěrem je třeba připomenout i pořádání různých besed a přednášek pro žáky na gymnáziích v Bilovci, Kroměříži, Litovli, Olomouci a Uničově.

Svatoslav Staněk

nové knihy

J. L. Sérsic: *Extragalactic astronomy (Extragalaktická astronomie)*, 246 stran, vydal D. Reidel Publ. Company, Dordrecht, Holandsko 1981.

Monografie věnovaná extragalaktické astro-